

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola Strančice, okres Praha - východ

AUTOR: PhDr. Milan Simon

NÁZEV: VY_32_INOVACE_3.2.7.3. S 21

TEMA: Národní parky – chráněné krajinné oblasti

ČÍSLO PROJEKTU: CZ.1.07/1.4.00/21.2976

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Národní parky, chráněná krajinná oblast

Cíle prezentace:

Seznámení s pojmy národní park, chráněná krajinná oblast, s jejich lokalizací v ČR a vybraných místech ve světě.

Národní park

Národní park (NP) je rozsáhlé území, jedinečné v národním nebo mezinárodním měřítku, jehož značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy. Rostliny, živočichové a také neživá složka v NP mají mimořádný vědecký a výchovný význam.

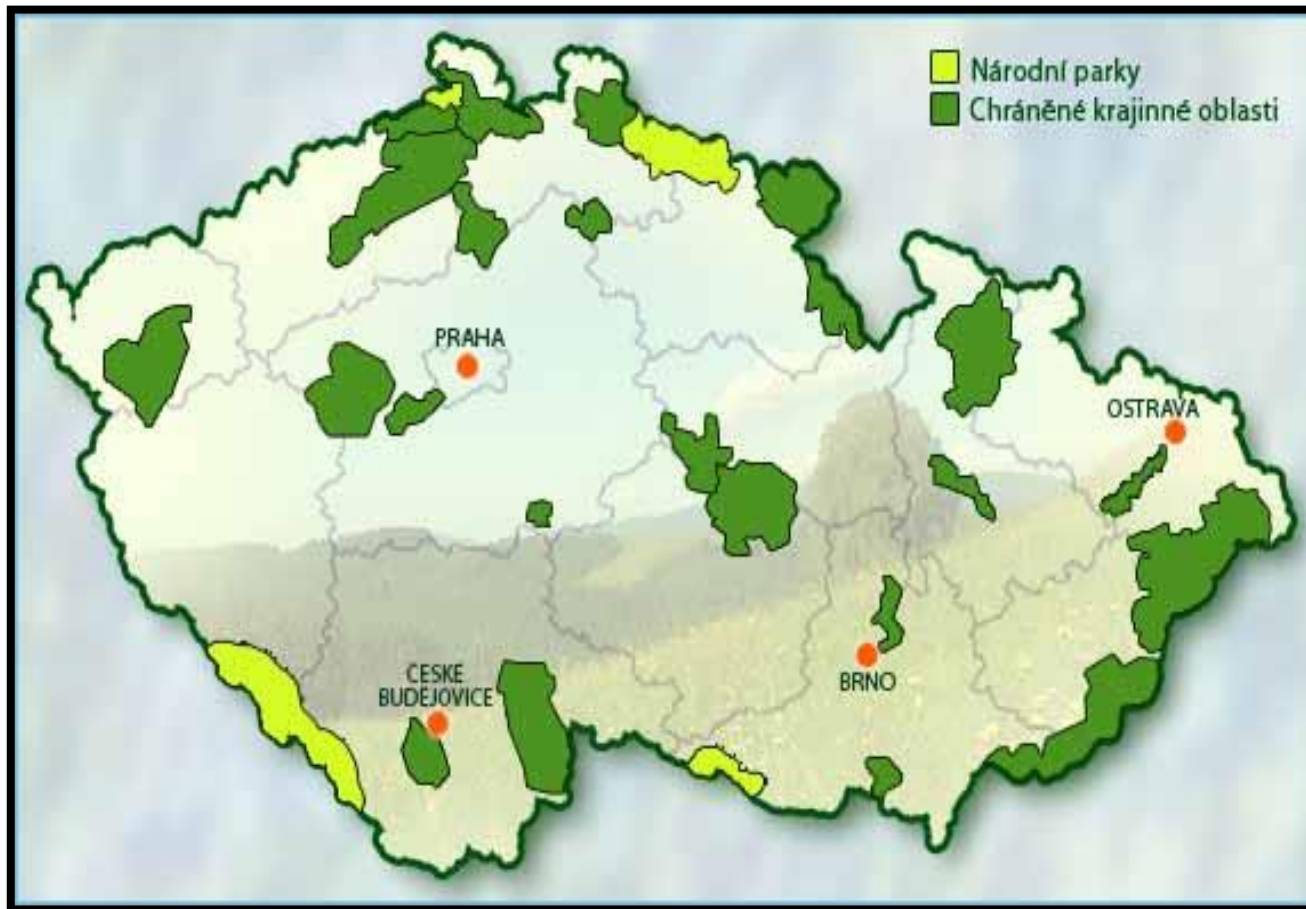
Území národních parků je členěno do tří zón odstupňované ochrany, nejprísnejší režim je stanoven pro 1. zónu. Na území národních parků je omezen volný pohyb veřejnosti, podrobnosti jsou stanoveny v jejich návštěvních řádech. Národní parky mají samostatný správní orgán – správu národního parku, který koordinuje a řídí všechny hlavní aktivity, týkající se zásahů do přírodního prostředí. Jsou zřizovány zákonem.

Národní parky v České republice

V Československu byla kategorie **Národní park** uvedena v zákoně o státní ochraně přírody č.40/1956 Sb. Národní parky byly a jsou začleněny společně s **CHKO** do pojmu *Velkoplošná chráněná území*.

V **Česku** jsou podle **zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny** vyhlášeny čtyři národní parky: **Krkonošský národní park**, **Národní park Podyjí**, **Národní park Šumava** a **Národní park České Švýcarsko**.

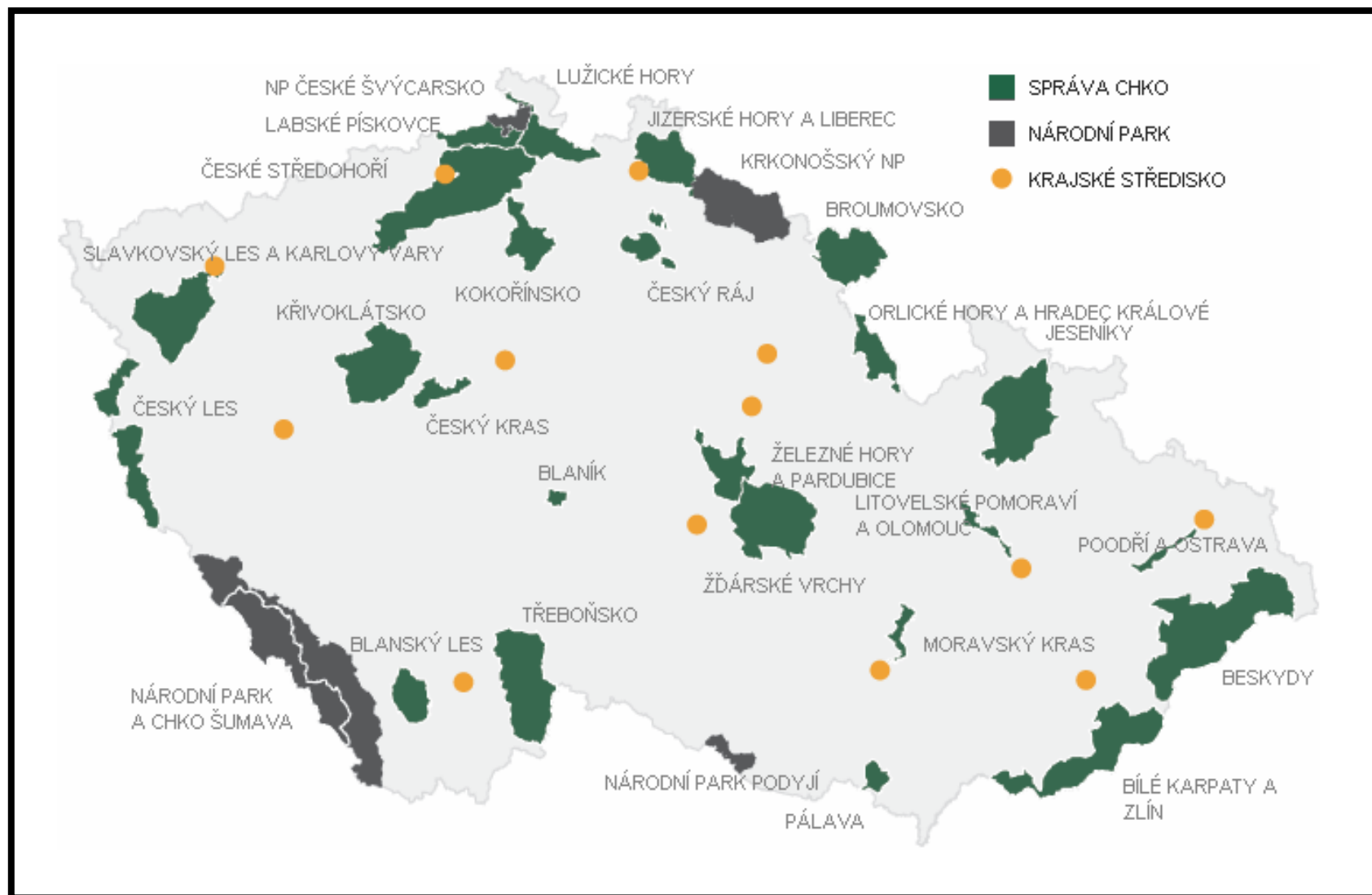
Národní parky a chráněné krajinné oblasti ČR

Chráněná krajinná oblast (CHKO)

- **Chráněná krajinná oblast (CHKO)** je v českém a slovenském systému ochrany přírody od poloviny 50. let 20. století (od vyhlášení prvních zákonů o státní ochraně přírody) označení pro velkoplošné chráněné území nižšího stupně ochrany, než jaký platí pro národní parky.
- Český zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, charakterizuje **CHKO** jako rozsáhlé území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů s hojným zastoupením dřevin, případně s dochovanými památkami historického osídlení. Hospodářské využívání těchto území se provádí podle zón odstupňované ochrany tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav a byly zachovány, popřípadě znovu vytvářeny optimální ekologické funkce těchto území. ***Rekreační využití CHKO je přípustné, pokud nepoškozuje přírodní hodnoty chráněných území.*** **CHKO** se vyhláší vládním nařízením.

Chráněné krajinné oblasti a národní parky ČR

Národní parky v České republice

Národní park	Rok vyhlášení	Rozloha v ha
<u>Krkonošský národní park</u>	1963	36 300
<u>Národní park Podyjí</u>	1991	6 300
<u>Národní park Šumava</u>	1991	69 000
<u>Národní park České Švýcarsko</u>	2000	7 900
Rozloha celkem		119 500

Národní parky – Evropa

[Http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_n%C3%A1rodn%C3%ADch_park%C5%AF#Evropa](http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_n%C3%A1rodn%C3%ADch_park%C5%AF#Evropa) [online]. 2011, 03.06.2012
[cit. 2012-06-10]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_n%C3%A1rodn%C3%ADch_park%C5%AF#Evropa

Národní parky - Amerika

[Http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_n%C3%A1rodn%C3%ADch_park%C5%AF#Severn.C3.AD_Amerika](http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_n%C3%A1rodn%C3%ADch_park%C5%AF#Severn.C3.AD_Amerika)
[online]. 2010, 03.06.2012 [cit. 2012-06-10]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_n%C3%A1rodn%C3%ADch_park%C5%AF#Severn.C3.AD_Amerika

Národní parky USA - Zion

Jedním z nekrásnějších národních parků v Severní Americe je určitě **Zion**. Nachází se na rozhraní tří geologických oblastí, konkrétně Colorado, colorádské plošiny, velké kotliny a mojavské pouště. Park je situován na jihozápadě Spojených států ve státě **Utah**, nejbližším městem je Springdale.

Grand Canyon

Národní park **Grand Canyon** se nachází ve státě Arizona v USA. Sousedí se státy Utah a Nevada. Jedná se o jeden z nejkrásnějších parků v celých Spojených státech, ale i na světě. Díky stejnojmennému kaňonu jej ročně navštěvují statisíce lidí z celého světa, poslední čísla udávají roční návštěvu až neuvěřitelných 5 milionů lidí.

Rozloha parku je 4900 km² a je veden podél řeky Colorado. Samotný kaňon je pak 446 km dlouhý a místy až 30 km široký. Drtivá většina rozlohy se nachází v nadmořských výškách přesahujících 2000 m.n.m.

Grand Canyon

Yosemitský národní park

Yosemitský národní park je třetím nejstarším parkem na území Spojených Států. Byl vyhlášen již v roce 1890. Nachází se v Kalifornii, v okresech Madera, Maniposa a Tuolumne. Autem trvá cesta do parku zhruba 4,5 hodiny ze San Francisca, od Los Angeles je vzdálen zhruba 6 hodin jízdy. **Rozloha Yosemitského národního parku činí 3000 čtverečních kilometrů**, nejnižší bod se nachází ve výšce 609 m.n.m., nejvyšší vrchol pak dosahuje nadmořské výšky 3962 m. Park je každoročně navštěvován miliony lidí z celého světa, láká je sem především nádherná přírodní scenérie s působivými vodopády, staletými stromy a vysokohorskou divočinou. Vůbec nejnavštěvovanějším místem parku je Yosemitské údolí, Yosemite valley. V roce 1980 byl park zapsán do seznamu světového kulturního dědictví

Yosemitský národní park

Yellowstone

USA se mohou pyšnit několika národními parky, které navštěvují turisté z celého světa. Patří mezi ně Grand Canyon, Arches, Death Valley a také **nejstarší národní park na světě *Yellowstone***, který se nachází ve státě Wyoming.

Tento park získal své jméno znamenající v překladu „žlutý kámen“ podle stejnojmenné řeky, která pramení v pohoří charakteristickém žlutým zbarvením

Yellowstone

Yellowstone

Použité materiály:

- Národní park. *Http://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1rodn%C3%AD_park* [online]. 2010, 02.03.2012 [cit. 2012-06-10]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1rodn%C3%AD_park
- Národní parky ČR. *Http://www.tourism.cz/mapa/np_chko.jpg* [online]. 2010 [cit. 2012-06-10]. Dostupné z: http://www.tourism.cz/mapa/np_chko.jpg
- Národní parky - Evropa. *Http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_n%C3%A1rodn%C3%ADch_park%C5%AF#Evropa* [online]. 2011, 03.06.2012 [cit. 2012-06-10]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_n%C3%A1rodn%C3%ADch_park%C5%AF#Evropa
- Národní parky - Amerika. *Http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_n%C3%A1rodn%C3%ADch_park%C5%AF#Severn.C3.AD_Amerika* [online]. 2010, 03.06.2012 [cit. 2012-06-10]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_n%C3%A1rodn%C3%ADch_park%C5%AF#Severn.C3.AD_Amerika
- Národní parky. *Http://josefstepanek.cz/wp-content/uploads/2009/08/np-sumava.png* [online]. 2009 [cit. 2012-06-10]. Dostupné z: <http://josefstepanek.cz/wp-content/uploads/2009/08/np-sumava.png>
- <http://josefstepanek.cz/wp-content/uploads/2009/08/np-ceske-svycarsko.png>
- http://www.nppodyji.cz/uploads/loga_symboly/znak_web_npp.jpg
- <http://www.kct-tabor.cz/gymta/ChranenaUzemiCR/CeskeSvycarsko/img/Brana-Pravcicka.jpg>
- *Http://www.novalja.cz/data/images/zajimavosti/plitvice/20_chorvatsko_vodopady_narodni_park_plitvice_plitvicka_jezera.jpg* [online]. 2010 [cit. 2012-06-10]. Dostupné z: http://www.novalja.cz/data/images/zajimavosti/plitvice/20_chorvatsko_vodopady_narodni_park_plitvice_plitvicka_jezera.jpg
- Národní parky. *Http://3.bp.blogspot.com/-qm5IbbokITQ/Tc4i6yyn_RI/AAAAAAAAAZ-o/2vXOI-FaceY/s1600/IMG_2903.JPG* [online]. 2010 [cit. 2012-06-10]. Dostupné z: http://3.bp.blogspot.com/-qm5IbbokITQ/Tc4i6yyn_RI/AAAAAAAAAZ-o/2vXOI-FaceY/s1600/IMG_2903.JPG
- Národní parky. *Http://www.narodniparky.info/np-usa/* [online]. 2012 [cit. 2012-06-15]. Dostupné z: <http://www.narodniparky.info/np-usa/>

Použité materiály:

- Národní parky - Zion. *[Http://digneff.cz/obrdg2010/jaknato/100729zion/100729zion_01.jpg](http://digneff.cz/obrdg2010/jaknato/100729zion/100729zion_01.jpg)* [online]. 2010 [cit. 2012-06-15]. Dostupné z: http://digneff.cz/obrdg2010/jaknato/100729zion/100729zion_01.jpg
- Národní parky - Yosemite. *[Http://famouswonders.com/wp-content/uploads/2009/04/reflection-of-granite-domes-on-tenaya-lake-yosemite-national-park.jpg](http://famouswonders.com/wp-content/uploads/2009/04/reflection-of-granite-domes-on-tenaya-lake-yosemite-national-park.jpg)* [online]. 2009 [cit. 2012-06-15]. Dostupné z: <http://famouswonders.com/wp-content/uploads/2009/04/reflection-of-granite-domes-on-tenaya-lake-yosemite-national-park.jpg>
- Grand Canyon. *[Http://visionsofearth.files.wordpress.com/2012/04/grand-canyon-wallpaper-7.jpg](http://visionsofearth.files.wordpress.com/2012/04/grand-canyon-wallpaper-7.jpg)* [online]. 2011 [cit. 2012-06-15]. Dostupné z: <http://visionsofearth.files.wordpress.com/2012/04/grand-canyon-wallpaper-7.jpg>
- Yellowstone. *[Http://www.lovethepics.com/wp-content/uploads/2011/02/SteamPhase-eruptionCastleGeyser-with-DoubleRainbow.jpg](http://www.lovethepics.com/wp-content/uploads/2011/02/SteamPhase-eruptionCastleGeyser-with-DoubleRainbow.jpg)* [online]. 2010 [cit. 2012-06-16]. Dostupné z: <http://www.lovethepics.com/wp-content/uploads/2011/02/SteamPhase-eruptionCastleGeyser-with-DoubleRainbow.jpg>
- Yellowstone.
[Http://meetings.copernicus.org/egu2010/graphic_egu_2010_photo_competition_2_place.jpg](http://meetings.copernicus.org/egu2010/graphic_egu_2010_photo_competition_2_place.jpg) [online]. 2011 [cit. 2012-06-16]. Dostupné z: http://meetings.copernicus.org/egu2010/graphic_egu_2010_photo_competition_2_place.jpg
- Chráněná krajinná oblast.
[Http://cs.wikipedia.org/wiki/Chr%C3%A1n%C4%9Bn%C3%A1_krajinn%C3%A1_oblast](http://cs.wikipedia.org/wiki/Chr%C3%A1n%C4%9Bn%C3%A1_krajinn%C3%A1_oblast) [online]. 2011, 16.04.2012 [cit. 2012-06-20]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Chr%C3%A1n%C4%9Bn%C3%A1_krajinn%C3%A1_oblast